

agolbaf@gmail.com

دولت نهم یک یادگار اثر گذار در بخش کشاورزی از خود به جای بگذارد

الگوی کشت، چرا اجرایی نمی شود؟!

و سپردن وظایف نظارتی و اجرایی دولت به آنها و کنترل فعالیت زارعین عضو بسیار کارساز است. علاوه بر آن با توجه به زمان ماندگاری هر محصول (علاوه بر تازه خوری) مازاد آن را در انبارهای سرد نگهداری یا به اشکال مختلف فراوری و تبدیل می کنند تا در زمان های مورد نیاز، مصرف و در صورت برخورد با فصل برداشت محصول تازه، محصولات فراوری یا تبدیل شده صادر گردد. با این روند وزارتخانه یا وزارتخانه های ذیربط ایجاد کمیته مشترک و اعلام الگوی کشت، تنوع و پراکندگی و زمان و حتی وابسته های صنعتی، غذایی و ... زارعین، تعاونی ها و مجتمع های کشت و صنعت را که از الگوی کشت پیروی می کنند به شرح زیر مورد حمایت قرار می دهند:

زارعین یاد شده از تمام یارانه های مصوب نهاده های کشاورزی به قیمت دولتی، و حتی المقدور خارج از نوبت به صورت تشویقی و با هدف ایجاد انگیزه دریافت بذور اصلاح شده و ضد عفونی شده از مراکز تهیه و تولید و اصلاح بذر یا سایر منابع مورد تایید وزارتخانه به قیمت مصوب برخوردار می شوند.

- دولت تضمین می کند که محصول تولیدی آنها را بر اساس درصدی افزون بر قیمت تمام شده با احتساب هزینه مدیریت مزرعه و اجاره زمین (نه قیمت تضمینی) با استفاده از نظرات تولید کنندگان، اتحادیه ها و نمایندگان آنها که در شورای اقتصاد دارای حق رای باشند اعلام و در هر شرایطی خریداری کرده و حتی در صورت عدم تحویل محصول، قیمت آن را در فرصت مثلاً یک هفته ای به حساب زارع واریز نماید و البته محصول را دور نریزد و بلافاصله تبدیل کرده یا صادر نماید.

- مجریان و متعهدان به الگوی کشت در اولویت برنامه های ترویجی و راهنمایی های مروجین و کارشناسان وزارت کشاورزی، نهاده های مدنی مانند سازمان نظام مهندسی کشاورزی آن کشور قرار گرفته و برای بازدید از نمایشگاه های تخصصی خارج از کشور به هزینه سازمان های تحقیقات آموزش و ترویج عزیمت کنند.

- وزارت بازرگانی آن کشور متعهد شود در هنگام احساس به تنظیم بازار با دعوت رسمی از نمایندگان زارعین بخش خصوصی، تعاونی ها، اتحادیه ها و مدیران کل آن محصول در وزارتخانه و با تأیید اکثریت آنها تعرفه مورد نظر را به همراه میزان قطعی واردات و زمان آن (متاسفانه در ایران در بسیاری از موارد علاوه بر تعرفه های غیر واقعی، واردات دقیقاً همزمان با برداشت محصول صورت می گیرد که نابودی کشاورزی را در پی داشته است) مصوب و لازم الاجرا اعلام نماید.

وزارت اطلاعات و امنیت کشور در کنترل های محسوس و نامحسوس خود اخلاص گران و دلالتان بر هم زنده الگوی کشت را تحت نظر بگیرند

۷۰ و اندی میلیون جمعیت کشور مصرف سالانه مشخصی از محصولات کشاورزی و مواد غذایی دارند که این آمار و جداول، نه محرمانه است، نه طبقه بندی شده یا غیر قابل انتشار.

از دیگر سو، میزان تولید محصولات زراعی، باغی و دامی کشور، معین و به گفته وزیر حدود ۱۰۷ میلیون تن است که با احتساب حدود ۱۵ میلیون تن واردات، میزان مصرف بالغ بر ۱۲۰ میلیون تن می باشد که به راحتی سرانه مصرف همه محصولات قابل بررسی و پیش بینی است.

در این میان ارزیابی توان تولید محصولات گیاهی در فصول و مناطق مختلف کشت در استان ها و کیفیت و تنوع آن توسط معاونت تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی به راحتی قابل طرح و تعیین است.

مثال ساده سرانه مصرف پیاز در کشور ۲۵-۲۶ کیلو و تولید پیاز در کشور بیش از یک میلیون و ۸۳۰ هزار تن در سال است.

سرانه مصرف سیب زمینی حدود ۷۰ کیلو و تولید سالانه آن ۵ میلیون تن است. همچنین سرانه مصرف گوجه فرنگی نیز چیزی حدود ۷۵ کیلو و تولید سالانه آن ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تن است. مقایسه این آمار تولید سرانه مصرف

نشان از آن دارد که در هیچیک از موارد یاد شده کمبود وجود ندارد و حتی در مواردی تولید، مازاد بر مصرف است و امکان فراوری و تبدیل و صادرات آن نیز وجود دارد. این مثال ها در مورد بسیاری از دیگر تولیدات گیاهی نیز صدق می کند: پس چرا با وجود تولید به اندازه مصرف یا بیش از آن هر سال یک الی دو محصول سیب زمینی، پیاز و گوجه (از مثال های مطرح شده) وارد می شود؟ و زارعین کشت کننده محصول دوم یا سوم نیز به خاک سپاه می نشینند و مجلس شورای اسلامی متاسفانه فقط نظاره گر تکرار این روند همیشگی است و وزارت بازرگانی یال و کوپال کرده آماده است تا کشتی ها، کانتینر ها و کامیون های مملو از محصولات کشورهای بیگانه را که میزان سموم موجود در آن ها یا میزبانی آفات قرنطینه آن خیلی دقیق مشخص نیست با خروج ارز وارد نماید.

کشورهایی که محصول کافی و به اندازه مصرف ندارند حجت بر آنان تمام است و راهی جز واردات ندارند که البته با تدبیر مدیران دور اندیش و خیراندیش خود و صدور ارزش افزوده در سایر موارد موازنه بین صادرات و واردات ایجاد می نمایند.

کشورهایی که تمامی محصولات یا انواع مشخصی از آن را در فصول مختلف و در سراسر کشور کشت می نمایند ضمن توجه به اقلیم های متفاوت با تنظیم برنامه الگوی کشت مناسب در فصول و مناطق مختلف کشاورزی به نحوی دوره های کاشت و برداشت را تنظیم می کنند که حتی المقدور در زمان های مختلف (تقویم تولید آن محصول) برنامه ریزی و جایگزینی کشت صورت پذیرد. در این زمینه نظارت اتحادیه ها و انجمن های مربوطه

مهندس سید محمد موسوی

شایعات و اتهام‌ها از ارزش‌های دکتر احمدی نژاد کم نمی‌کند

بسیاری از مسوولان به ویژه در وزارت جهاد کشاورزی و حتی در دولت آقای دکتر احمدی نژاد، فرزند روستایی و کشاورز هستند. من در ایام نوجوانی در مدرسه شاهد بودم معلمین از معوم کردن و آتش زدن گندم یا به دریا ریختن تولیدات کشاورزی مازاد بر مصرف امریکا صحبت می‌کردند در حالی که مردم آفریقا از گرسنگی ریشه درختان را مصرف می‌کردند. این موضوع معوم کردن مواد غذایی ما را از آمریکا متغیر کرده بود.

در سال گذشته قیمت خرید تضمینی سیب‌زمینی از ۹۱ تومان به ۱۳۵ تومان افزایش پیدا کرد و زمانی که اعلام شد سیب‌زمینی از قیمت تضمینی نیز کمتر خریدار دارد (از تیرماه ۸۷) وزارت جهاد کشاورزی دست به کار شد و ابتدا سیب‌زمینی تابستانه همدان را که ۲-۳ هفته بیشتر پایداری ماندگاری ندارد خریداری کرد. حرکت بعدی تشویق بازرگانان به بازاریابی و صادرات سیب‌زمینی بود که برای این کار:

الف - تعرفه صادرات سیب‌زمینی از ۲۰۰ تومان برای هر کیلو به صفر رسید.

ب - علاوه بر این برای صدور هر کیلو سیب‌زمینی ۵۰ تومان تشویق صادراتی برقرار شد.

ج - مقرر شد چنانچه صادرکنندگان سیب‌زمینی را برای صادرات خریداری کنند قیمت سیب‌زمینی برای هر کیلو اینگونه پرداخت شود که ۸۵ تومان طی چک یا سفته مدت‌دار یک ساله از آنها اخذ شود و ۵۰ تومان الباقی از محل تشویق صادراتی تامین گردد با این همه کل صادرات سیب‌زمینی به حدود ۲۳ هزار تن (از ۲۲۵ هزار تن سیب‌زمینی خریداری شده به قیمت تضمینی) رسید.

میزان خرید داخلی نیز با تمام تسهیلات و تشویق‌ها (پرداخت وجوه سیب‌زمینی پس از یک سال بدون بهره بانکی، عدم دریافت وثیقه و ضمانت‌نامه بانکی و صرفا دریافت چک یا سفته بابت هزینه خرید سیب‌زمینی و...) کارخانه‌داران بیش از ۱۰ هزار تن خریداری نکردند.

تلاش پرسنل سازمان تعاون روستایی و شرکت‌های تعاونی نیز نهایتاً موجب فروش ۲۳۰ هزار تن سیب‌زمینی به مصرف‌کنندگان شد.

گرچه رویه امحاء محصولات فاسدشدنی در سازمان سابقه داشته (از جمله در برنامه سوم که از ۷۵۰ هزار تن سیب‌زمینی، بیش از ۲۵۰ هزار تن آن معوم شد) و راحت‌ترین کار برای سازمان است مثلاً معوم کردن سیب‌زمینی خریداری شده در اردبیل در کوه‌ها و تپه‌های همان دیار آسان بود، اما دولت مهرورز احمدی‌نژاد نتوانست چنین حرکتی را شاهد باشد و به راحت‌ترین کار تن در دهد. این بود که حرکت توزیع سیب‌زمینی را در تیرماه سال گذشته آغاز کرد و هیچ انگشت اتهامی به سوی او نشانه نرفت.

اما در پایان سال گذشته که نه انبارها جایی برای نگهداری سیب‌زمینی داشتند نه عمر طبیعی آنها ماندگاری بیشتری را نوید می‌داد با تصویب دولت سیب‌زمینی بین اقشار آسیب‌پذیر از جمله اعضای تحت پوشش کمیته امداد حضرت امام «ره» و سازمان بهزیستی توزیع گردید. به این ترتیب ۲۳۲ هزار تن سیب‌زمینی توسط کمیته امداد حضرت امام «ره» و ۹۰ هزار تن توسط سازمان بهزیستی توزیع شد.

حال سوال من از روشنفکران با وجدان در هر دسته و گروه و جریانی که باشند این است که:

- چرا در تیرماه سال گذشته که دولت مهرورز و عدالت‌گستر احمدی‌نژاد به توزیع رایگان سیب‌زمینی اقدام کرده بود چنین موضع‌گیری‌هایی صورت نگرفت.

- آیا اگر همین ۲۳۰ هزار تن سیب‌زمینی که کمکی هر چند اندک به دهها هزار نیازمند بوده است امحاء می‌شد همین دوستان منتقد آه و فغان نمی‌کردند که دولت احمدی‌نژاد مانند امریکا مواد غذایی را معوم کرد در حالی که مستمندان و اقشار آسیب‌پذیر با این سیب‌زمینی غذای چند هفته خود را تامین می‌کردند؟

اگر آنها جای ما بودند بگویند برای این حجم تولید سریع الفساد که روی دست کشاورزان باقی مانده بود چه می‌کردند؟

زیرا امنیت غذایی یکی از مولفه های استقلال کشور است.

در ایران پس از تجمیع دو معاونت باغبانی و زراعت و ایجاد معاونت تولیدات گیاهی و پس از مدتها اظهار نظر کارشناسان دلسوز از جمله مطالب و مقاله های ماهنامه " دام ، کشت و صنعت " به عنوان رسانه ملی بخش کشاورزی در سال گذشته مقرر شده بود همایش الگوی کشت در تهران برگزار شود. متأسفانه سفر خارج از کشور معاون تولیدات گیاهی بر همایش ترجیح داده شد و وزیر جهاد کشاورزی در حالی وزارتخانه را به دولت دهم تحویل می دهد که نه تنها مصوباتی در این زمینه نداشته که حتی یک همایش هم برگزار نکرده است.

تجربه تلخ برداشت سیب زمینی در سال گذشته و نابودی زارعین سیب زمینی کار و خرید نیم بند تضمینی و توزیع رایگان آن و احتمالاً کاهش سطح زیر کشت در سال جاری و گرانی محصول و واردات آن و تجربه تلخ تر واردات پیاز که موجب شد یک عدد پیاز به قیمت ۳۰۰ تومان وارداتی توسط مصرف کننده خریداری شود (در حالی که همین پیاز حتی به قیمت هر عدد ۵۰ تومان از تولید کننده خریداری نمی شود) یا واردات گوجه فرنگی ترکیه که هر عدد حدود ۱۵۰ تومان توسط مصرف کننده خریداری می شد ولی همین گوجه از گلخانه دار و گوجه کار ایرانی به قیمت هر کیلو ۱۵۰ تومان هم خریداری نمی شد باید هشدار می به کمیسیون کشاورزی مجلس، هیات دولت و نهادهای تصمیم ساز کشور باشد که بدانیم سیب زمینی، گوجه و پیاز، گندم و روغن و برنج استراتژیک نیست. چرا الگوی کشت طراحی ، برنامه ریزی، نهایی و اجرایی نمی شود و هر سال سخنان شعارگونه در این زمینه منعکس می شود و بس. اسراف می که در بی توجهی به الگوی کشت و ضایع شدن محصولات (مانند سیب زمینی سال گذشته) می شود ضد پیام اصلاح الگوی مصرف رهبری است. خروج ارز برای واردات محصولات غیر استراتژیک که امکان کشت و تولید آن در فصول مختلف سال با توجه به اقلیم‌های متفاوت در سراسر کشور وجود دارد و برقراری طرح استمرار کشت پیاز و سیب‌زمینی در همین مقوله می‌گنجد نیز ضد اهداف پیام نوروز امسال رهبری است.

ماهنامه دام، کشت و صنعت و کارشناسان تولیدات گیاهی آن، آمادگی کامل دارند تا وزارت جهاد کشاورزی و دولت را با برگزاری همایش الگوی کشت یاری رسانند.

والسلام

